

การวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา
กับระดับเรตติ้งในละครหลังข่าว

**The content analysis study of TV dramas on violence, sex
and language and their rates**

วิสาขา เทียมลม¹

Visakha Tiemlom

visakha1409@yahoo.com

Received: 27/04/65 Revised: 25/05/65 Accepted: 25/05/65

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา กับระดับเรตติ้งในละครหลังข่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาความรุนแรง เพศ และภาษาในละครหลังข่าวของช่องโทรทัศน์ ในระดับเรตติ้งประเภท ท และ น13+ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาที่ใช้ในการศึกษาคือ วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยศึกษาจากละครหลังข่าวจำนวน 4 เรื่องคือ กลิ่นกาสะลอง เมียน้อย ไบไม้ที่ปลิดปลิว และสองนรี โดยใช้หลักเกณฑ์การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ของ กสทช. ด้านความรุนแรง (Violence) เพศ (Sex) และการใช้ภาษา (Language) พ.ศ. 2556 มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ซึ่งผลการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในภาพรวมของความรุนแรง เพศ ภาษา ในละครหลังข่าวของช่องโทรทัศน์ พบว่าละครเรื่องกลิ่นกาสะลองของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มีจำนวนฉากของความรุนแรง เพศ และภาษามากที่สุด

---

*งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

¹ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

โดยมีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย/ตอน รวม 9.79 รองลงมาคือละครเรื่องสองนรีของ สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มีจำนวนฉากของความรุนแรง เพศ และภาษาโดยเฉลี่ย/ตอนรวม 9.13

2) ผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษา กับระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ที่ระบุ พบว่าละครเรื่องกลิ่นกาสะลอง และเรื่องเมียน้อยที่ถูกจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท มีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา เกินระดับที่ระบุ ส่วนละครเรื่องไปไม้ที่ปลิดปลิว และเรื่องสองนรี ที่ถูกจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ น13+ มีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา เกินระดับที่ระบุ เช่นกัน

ดังนั้นผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหาทั้งในส่วนหลักเกณฑ์ และแนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์โดยหน่วยงาน กำกับดูแล การจัดระดับความเหมาะสมโดยผู้ประกอบการ ตลอดจนความร่วมมือจากภาคประชาชน และความเข้าใจของผู้รับชมเกี่ยวกับความรุนแรง เพศ และภาษา

คำสำคัญ : ความรุนแรง ; เพศ ; ภาษา ; ละครโทรทัศน์

Abstract

The content-analysis study of TV dramas on violence, sex, language and their rates is a qualitative research to analyze the contents of violence, sex and language in four TV drama series: Klinkasalong, Mianoi, Baimaiteepidpew and Songnari. The study used the criteria for rating the TV program suitability of the NBTC on Violence, Sex, and

Language in 2013 as a framework for analysis. The results of the study were divided into 2 parts as follows:

1) The results of the study of the Klinkasalong drama series contains the highest number of scenes of violence, sex and language, 9.79 scenes. The second, Songnari contains the number of scenes of violence, sex and language, 9.13 scenes.

2) The analysis of the content of the overall of violence , sex and language showed that the drama of Klinkasalong and Mianoi has been rated at “General Rated” but there is a content of violence, sex and language more than rated at “General Rated”. In addition, the drama of Baimaiteepidpew and Songnari has been rated at “Group Drama 13” but there is a content of violence , sex and language more than rated at “Group Drama 13”.

The results of the study reflect problems in both the criteria and guidelines for the rating of television programs by regulators. Rating suitability by entrepreneurs as well as cooperation from the public sector and the audience's understanding of violence, gender, and language.

Keywords: violence ; sex ; language ; TV dramas

บทนำ

ละครโทรทัศน์ไทยเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทหนึ่งที่มีผู้นำเสนอความบันเทิงเป็นหลัก ได้รับความนิยมสูง และแพร่หลายในกลุ่มผู้ชมทุกกลุ่ม ไม่จำกัดเพศ วัย ฐานะ หรือระดับการศึกษา ทั้งนี้การรับชมละครโทรทัศน์ยังจัดเป็นการพักผ่อนคลายเครียดในเวลาว่างสามารถรับชมได้สะดวกและไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรับชม

ความนิยมของผู้ชมในสื่อละครโทรทัศน์ทำให้สถานีโทรทัศน์เกือบทุกแห่งมุ่งผลิตละครโทรทัศน์ในช่วงเวลาไพรม์ไทม์ (Prime Time) นั่นคือช่วงเวลา 20.00 น. เป็นต้นไป คือช่วงเวลาที่ผู้ชมโทรทัศน์เป็นจำนวนมากและเป็นช่วงที่ทำรายได้สูงสุด สถานีโทรทัศน์ส่วนใหญ่จึงมักออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาดึงดูดความสนใจของสาธารณะในช่วงเวลานี้ เพื่อแย่งชิงความสนใจให้ผู้ชมเกิดการติดตาม เพื่อให้ได้จำนวนผู้ชมมากที่สุด ทุกสถานีโทรทัศน์จึงแข่งขันกันอย่างเต็มรูปแบบด้วยการใช้ระบบเรตติ้ง (Rating) เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของละครโทรทัศน์

ตัวชี้วัดจากระบบเรตติ้งนี้นำไปสู่การกำหนดมูลค่าและผลกำไรผ่านค่าโฆษณา ฉะนั้นจึงทำให้ผู้ผลิตละครโทรทัศน์ใช้กลยุทธ์ในการแข่งขันที่สำคัญ คือการแข่งขันผลิตเนื้อหารายการที่ทำให้เกิด “กระแสความนิยม” จากผู้ชมและผู้สนับสนุนรายการ สิ่งนี้ยังผลให้สถานีโทรทัศน์จึงหันมาผลิตละครหลังข่าวเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ชมให้มากขึ้น ในขณะที่ผู้ผลิตละครโทรทัศน์เดิมก็ต้องพัฒนาเนื้อหาให้หน้าดึงดูด ชวนติดตามมากขึ้น ดังนั้น รูปแบบและเนื้อหาของละครหลังข่าวจึงนำเสนอเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาวะของสังคม (Media Monitor) (2558) ที่พบว่า ช่วงเวลา 18.00 – 22.00 น. ละครไทยมีการนำเสนอเนื้อหาความรุนแรง เพศ ภาษา ภาพตัวแทนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับรายการประเภทต่างๆ ที่ได้ศึกษา

อาทิเช่น ละครโทรทัศน์เรื่องล่าที่สถานีโทรทัศน์ช่องวันได้นำมาสร้างใหม่ในปี พ.ศ. 2560 เป็นหนึ่งในละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรงเป็นเนื้อหาหลัก ซึ่งผู้จัดทำได้เพิ่มจากความรุนแรงที่มีความรุนแรงกว่าเดิมให้เข้ากับสังคมการสื่อสารยุคใหม่ด้วยการ Live สด เช่น ตอนที่ 14 ฉากที่มธุสรปลอมตัวเป็น รุทเบียร์ สาวสวยเจ้าของกลุ่ม Live สดโซเชียลเหมือนกับแมนที่เป็นเจ้าของกลุ่ม Live สดโซเชียลเช่นกัน แมนคือหนึ่งในเจ็ดคนร้ายที่มธุสรตามล้างแค้น ด้วยการ Live สดผ่าน Facebook แสดงการทรมานแมนด้วยการใส่กุญแจมือ ใช้โซ่ล่ามขา ใช้น้ำตาเทียนหยดตามร่างกาย ใช้แสตี่ ใช้ไฟลนขมรักแร้ ใช้มีดกรีดตามร่างกาย ใช้มีดตัดอวัยวะเพศ แล้วปล่อยให้แมนหนีเข้าไปในป่า แล้วมธุสรก็ตามไปในป่าแล้วใช้มีดดาบตัดศรีษะแมน ซึ่งฉากเหล่านี้แสดงถึงพฤติกรรมความรุนแรง ด้านการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น ในลักษณะการทำร้ายร่างกาย เช่น การเขียนตี การใช้มีดกรีด การฟันด้วยดาบ การดัดแปลงสิ่งของรอบตัวเป็นอาวุธในการทำร้ายผู้อื่น เช่น เทียน ไฟแช็ค เป็นต้น และยังมีการใช้อาวุธในการทำร้ายผู้อื่น เช่น แส้ มีด ดาบ เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าละครโทรทัศน์ในปัจจุบันได้นำเสนอฉากความรุนแรงที่มากขึ้นเรื่อยๆ โดยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารมาเป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอความรุนแรงเหล่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถลธิตา นุชพิทักษ์ (2552) ที่พบว่าตัวละครในโทรทัศน์มีความร้ายกาจมากขึ้นตามยุคสมัยและสมจริงมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาของ วิยาพร กมลธรรม (2561) ที่พบว่าความรุนแรงที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เรื่องล่า 2017 มีจำนวนทั้งหมด 107 ฉาก สามารถแบ่งลักษณะความรุนแรงทางตรงจำนวน 83 ฉาก ได้แก่ ความรุนแรงทางร่างกาย ความรุนแรงทางจิตใจ และความรุนแรงทางเพศ เป็นต้น และลักษณะความรุนแรงทางโครงสร้าง จำนวน 24 ฉาก ได้แก่ ความไม่เท่าเทียมของชายหญิง การใช้อำนาจในทางที่ผิด และการข่มขู่ เป็นต้น ซึ่งความรุนแรงที่ปรากฏอยู่ในละครโทรทัศน์เรื่องล่า 2017 ล้วนเป็นความรุนแรงที่สะท้อนถึงปัญหาในสังคม และการรับชมความรุนแรงซ้ำๆ มีผลทำให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้

ทางสังคมได้ 2 รูปแบบคือ การหลีกเลี่ยงการรับชมความรุนแรง และการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

ละครโทรทัศน์เรื่องเหล่านี้ ถูกจัดระดับความเหมาะสมอยู่ที่ น13+ แต่ละครเรื่องนี้ได้นำเสนอเนื้อหาด้านความรุนแรง เกินระดับที่ระบุไว้ที่ระดับ น13+ เนื่องจากฉากในละครเรื่องนี้ได้นำเสนอความรุนแรงในลักษณะการแสดงขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำ รวมถึงการแสดงบาดแผล เลือดออก การตาย ที่เน้นให้เห็นถึงความทารุณโหดร้าย ซึ่งอาจทำให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้ทางสังคมในรูปแบบการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น ระหว่าง 14 – 25 ปี ซึ่งผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นใช้พฤติกรรมความรุนแรง คือ ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ เพราะในปัจจุบันวัยรุ่นได้ให้ความสำคัญกับสื่อมากและสื่อเหล่านั้นเสมือนเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต และหากวัยรุ่นได้รับชมละครโทรทัศน์ที่มีฉากความรุนแรงซ้ำ ๆ ก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมไปปฏิบัติตาม

แม้ว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ออกประกาศหลักเกณฑ์ เรื่อง แนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ตามประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 เพื่อออกกฎข้อบังคับในด้านการนำเสนอเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา และจัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์แต่ข้อเท็จจริงก็พบว่าละครทุกเรื่องมีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมทั้งหมด โดยมีเนื้อหาด้านความรุนแรงต่อผู้อื่น การใช้ภาษาส่อแหลมหมิ่นเหม่

สื่อความหมายในเชิงลบ และส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ดั่งามของไทย จนมีการร้องเรียนและตั้งคำถามจากสังคมมายังคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และกระทรวงวัฒนธรรมเกี่ยวกับเนื้อหาละครที่มีความไม่เหมาะสมทั้งในเรื่องพฤติกรรมความรุนแรง เพศ และภาษาเกิดขึ้นหลายครั้ง และที่ปรากฏให้เห็นฉากความรุนแรงและความสะเทือนใจ รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อยู่มากมายแต่กลับยังได้ออกอากาศในช่วงเวลาไพรม์ไทม์

ยกตัวอย่างเช่น การร้องเรียนละครเรื่อง เพลิงบุญ ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ตอนแรกเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2560 เรื่องเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับระดับ ท โดยพบว่าละครเรื่องเพลิงบุญมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน เช่น ฉากการมีเพศสัมพันธ์ของตัวละคร เป็นต้น ซึ่งมีผลทำให้บอร์ด กสทช. ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนเนื้อหารายการที่ไม่เหมาะสมกรณี ละครเรื่อง เพลิงบุญ ซึ่งพบว่ามีฉากที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนจริง จึงมติให้ปรับเงินทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เป็นจำนวน 50,000 บาท และปรับระดับเป็น น13+ กรณีนำละครกลับมาขึ้นออกอากาศซ้ำใหม่ (มติชนออนไลน์, 2560)

ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นข้อถกเถียงระหว่างคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กระทรวงวัฒนธรรม และผู้ผลิตละครว่า ละครโทรทัศน์หลังข่าวยังคงนำเสนอเนื้อหาที่มีความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมอยู่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาและวิจัยเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวกับความรุนแรง เพศ และภาษา ในละครหลังข่าวในเชิงลึกภายใต้หลักวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเนื้อหาที่แท้จริงว่าสอดคล้องกับเกณฑ์การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร อันจะเป็นประโยชน์ในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ค่านิยมที่เหมาะสมกับสังคมไทย และการรู้เท่าทันสื่อที่อาจจะส่งผล

กระทบต่อผู้ชม เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการเลือกรับชมสื่อละครโทรทัศน์ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาในละครหลังข่าวของช่องโทรทัศน์ในระดับเรตติ้งประเภท ท และ น13+

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในละครที่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงด้านความรุนแรง เพศ และภาษาในละครโทรทัศน์ที่เลือกศึกษา

การเก็บข้อมูล

หลักเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกละครที่ศึกษาจำนวน 4 เรื่อง เรื่องละ 7 ตอน มีวิธีการคัดเลือก 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกสถานีที่ได้รับความนิยมสูงสุด 15 อันดับแรก จากการจัดอันดับของ AGB Nielsen ประจำปี 2562

ขั้นที่ 2 เลือกจากโทรทัศน์ที่มีช่องทางเผยแพร่ในวิดีโอทูป (Youtube) โดยมีจำนวนยอดผู้ติดตามรับชม (Subscriber) หนึ่งล้านรายขึ้นไป เนื่องจากในปัจจุบันผู้ชมสามารถรับชมละครที่ได้รับความนิยมย้อนหลังผ่านทางวิดีโอทูปได้ โดยสะท้อนได้จากจำนวนผู้ติดตามรับชมที่นำมาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ชั้นที่ 3 เลือกจากสถานีที่มีละครไทยออกอากาศระหว่างช่วงเวลา 20.00 – 24.00น. จำนวน 2 เรื่องขึ้นไปต่อสัปดาห์จากการสำรวจผังรายการของแต่ละช่องช่วงปี พ.ศ. 2562 เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวสอดคล้องกับธรรมชาติการออกอากาศละครของสถานีต่างๆ และยังอยู่ในช่วง 18.00-22.00 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้รับชมสูง ซึ่งเด็กและเยาวชนอาจรับชมอยู่ด้วย จึงเป็นช่วงเวลาที่ต้องระมัดระวัง ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ.2556

จากเกณฑ์คัดเลือกทั้ง 3 ชั้น จะทำให้ได้สถานีที่เลือกศึกษาทั้งหมด 4 สถานี ได้แก่ 1) ช่อง 7 HD 2) ช่อง 3HD 3) ช่อง One และ 4) ช่อง GMM25

วิธีการเลือกเรื่องละครไทยและจำนวนตอนที่ศึกษา

หลังจากได้สถานีที่เลือกศึกษาทั้งหมด 4 สถานี ได้แก่ 1) ช่อง 7 HD 2) ช่อง 3HD 3) ช่อง One และ 4) ช่อง GMM25 จึงได้เลือกเรื่องละครไทยที่ศึกษาใช้เกณฑ์คัดเลือกดังนี้

ชั้นที่ 1 เป็นละครไทยที่ออกอากาศช่วงเวลา 20.00-24.00 น. ต่อเนื่องหลายตอน ไม่จบภายในตอนเดียว

ชั้นที่ 2 เป็นละครไทยที่ออกอากาศในช่วงเวลาเก็บข้อมูลคือ ปี พ.ศ. 2562

ชั้นที่ 3 ใช้วิธีเลือกศึกษาวิเคราะห์ตอนที่มีแนวโน้มเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้สะท้อนด้านความรุนแรง เพศ และภาษาได้มากที่สุด จำนวนเรื่องละ 7 ตอน เพื่อให้สะท้อนภาพลักษณะความรุนแรง เพศ ภาษา ได้มากที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ละครที่เลือกศึกษาจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

ช่อง 3 เรื่อง *กลิ่นกาละลอง* จำนวน 7 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1, 2, 9, 11, 12, 13 และ 14

ช่อง 7 เรื่อง *สองนรี* จำนวน 7 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1, 2, 3, 4, 5, 10 และ 11

ช่อง One31 เรื่อง *ไปไม่ที่ปลิดปลิว* จำนวน 7 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1, 2, 5, 7, 13, 15 และ 21

ช่อง GMM25 เรื่อง *เมียน้อย* จำนวน 7 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1, 2, 3, 4, 9, 19 และ 20

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในละครที่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรง (Violence) เพศ (Sex) ภาษา (Language) โดยใช้เกณฑ์จากประกาศ กสทช. เรื่องแนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เกณฑ์ในการวิเคราะห์เนื้อหาความรุนแรง เพศ ภาษา และส่วนที่ 2 เกณฑ์การวัดระดับความเหมาะสมของรายการระดับ ท (ทั่วไป) และ น13+ ในมิติเรื่องความรุนแรง เพศ และภาษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกณฑ์ในการวิเคราะห์เนื้อหาความรุนแรง เพศ ภาษา

1) ความรุนแรง พิจารณาจากภาพ เสียง และ เนื้อหาที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม 13 ข้อ โดยใช้สัญลักษณ์ **V (Violence)** เป็น V1-V13 ดังนี้

1) การทำให้ผู้ชมเกิดความสะเทือนใจ สะเทือนขวัญ หวาดกลัว หรือวิตก (**V1**)

2) การใช้ความรุนแรงต่อตนเอง (**V2**)

3) การใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น (**V3**)

4) การใช้ความรุนแรงต่อสิ่งมีชีวิตอื่น หรือวัตถุสิ่งของ (**V4**)

5) การแสดงให้เห็นเหตุการณ์หรืออันตรายร้ายแรง (**V5**)

6) การใช้อาวุธทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สิ่งของ (**V6**)

7) การดัดแปลงสิ่งของรอบตัวให้เป็นอาวุธทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สิ่งของ (**V7**)

8) ความรุนแรงในรูปแบบจินตนาการ (**V8**)

9) การกระทำที่ผิดกฎหมายเกี่ยวกับสารเสพติด แอลกอฮอล์ การพนัน การค้าประเวณี (**V9**)

10) พื้นที่หรือสถานที่เฉพาะที่ไม่เหมาะสำหรับเด็ก (**V10**)

11) เหตุการณ์ กิจกรรม พฤติกรรม หรือความเชื่อที่ชักจูงไปสู่อันตราย หรือเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิตในวัยเด็ก (**V11**)

12) การนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา สถานะ ชนชั้น หรือ การแสดงที่ก่อให้เกิดทัศนคติในทางลบต่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลอื่น (**V12**)

13) การใช้ไวยากรณ์ เวทมนตร์ ปาฏิหาริย์ และเรื่องเหนือธรรมชาติ (V13)

2) เพศ พิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม 3 ข้อ โดยใช้สัญลักษณ์ S (Sex) เป็น S1-S3 ดังนี้

1) ไม่นำเสนอการแต่งกายที่ไม่มีมิติ ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ และประเพณี (S1)

2) การแสดงออกถึงสัมพันธ์ภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศ และกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2)

3) ค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคม และวัฒนธรรมไทย (S3)

3) ภาษา พิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม 3 ข้อ โดยใช้สัญลักษณ์ L (Language) เป็น L1-L3 ดังนี้

1) การใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ล้อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ (L1)

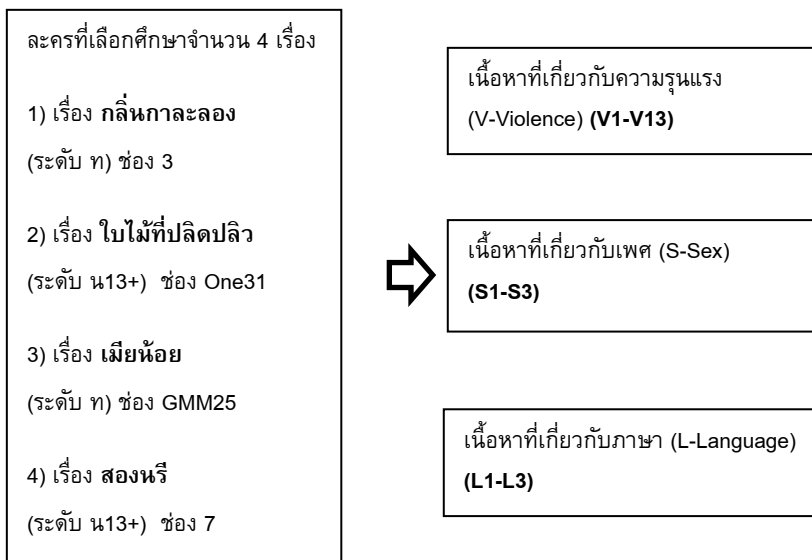
2) การใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ ก้าวร้าว รุนแรง ดูหมิ่น นำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (L2)

3) ภาษาสแลง (L3)

ส่วนที่ 2 เกณฑ์การวัดระดับความเหมาะสมของรายการระดับ ท (ทั่วไป) และ น13+ ในมิติเรื่องความรุนแรง เพศ และภาษา

ระดับความเหมาะสม	ความรุนแรง (Violence) (V1-V13)	เรื่องทางเพศ (Sex) (S1-S3)	ภาษา (Language) (L1-L3)
“ท” (ทุกวัย)	ระดับ 1 -ไม่มีV1-V4/V6-V9/V11แต่มีช้อยกเว้น -มี V5/V10/ V12/V13 ได้บ้างตามบริบท	ระดับ 1 -ไม่มีS1 และ S3 แต่มีช้อยกเว้น -มี S2 ได้บ้างตามบริบท	ระดับ 1 มีได้บ้างตามบริบทของเรื่อง
“น 13+” (น้อยกว่า 13 ควรได้รับคำแนะนำ)	ระดับ 2 มีได้ตามบริบทของเรื่อง	ระดับ 2 -ไม่มี S1 และ S3 แต่มีช้อยกเว้น -มี S2 ได้บ้างตามบริบท	ระดับ 2 มีได้ตามบริบทของเรื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ที่เนื่อหาด้านความรุนแรง เพศ ภาษา ในละครหลังข่าวของ ช่องโทรทัศน์

จากการศึกษาละครทั้ง 4 เรื่อง พบว่า ทุกเรื่องมีเนื่อหาด้านความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมทั้งหมด โดยพบเนื่อหาด้านความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3) สัมพันธภาพและกริยาทางเพศ (S2) และการใช้ภาษาล่อแหลม หมิ่นเหม่ และสื่อความหมายในเชิงลบ (L1)เป็นองค์ประกอบที่พบในเกือบทุกตอนของ ละครทุกเรื่องที่ศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนฉากที่มีเนื่อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาใน ละครแต่ละเรื่องโดยเฉลี่ย

ประเด็น/ละคร	กลิ่น กาสะลอง	ใบไม้ที่ ปลิดปลิว	เมียห้อย	สองหรี
สถานี	3	One 31	GMM 25	7
ระดับความเหมาะสม	ท	น13+	ท	น13+
ความรุนแรง (จำนวนฉากโดยเฉลี่ย/ตอน)				
V1				
V2	0.28	0.43		0.28
V3	4.57	1.71	4.14	3.57
V4	0.28		0.28	0.57

V5				
V6	0.57	0.14	1.14	0.57
V7	1.57	0.43	0.57	0.71
V8				
V9				
V10				0.14
V11				
V12				
V13				
รวม	7.27	2.71	6.13	5.84
เพศ (จำนวนจากโดยเฉลี่ย/ตอห)				
S1			0.14	0.43
S2	0.28	0.28	0.57	1.43
S3				
รวม	0.28	0.28	0.71	1.86
ภาษา (จำนวนจากโดยเฉลี่ย/ตอห)				

L1	2.00	1.43	1.00	1.29
L2	0.28	1.14	0.14	0.14
L3				
รวม	2.28	2.57	1.14	1.43
รวมทั้งสิ้น	9.83	5.56	7.98	9.13

หมายเหตุ

*V1, V5 และ V11 เป็นประเด็นที่ประเมินได้ยาก ต้องใช้การตีความ และอาจสะท้อนอยู่ใน V อื่นๆ

*V12 เป็นประเด็นที่สะท้อนอยู่ใน L2

*S3 เป็นประเด็นที่ประเมินได้ยาก ต้องใช้การตีความ ซึ่งอาจสะท้อนอยู่ใน S อื่นๆ หรืออาจแทรกอยู่ในระดับโครงเรื่อง/ เนื้อหาหลักของเรื่อง

*ใน 1 ฉากอาจมีทั้งพฤติกรรมความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม และสามารถปรากฏพฤติกรรมดังกล่าวได้หลายครั้ง ในหลากหลายรูปแบบ

ความรุนแรง

จากตารางหากพิจารณาเนื้อหาความรุนแรงในภาพรวมพบว่า ละคร เรื่องกิ้งก่าสะลอง มีจำนวนฉากความรุนแรงมากที่สุด มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 7.22 /ตอน รองลงมาคือ ละครเรื่องเมียน้อย มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 6.13 /ตอน

หากพิจารณารายด้านของเนื้อหาความรุนแรง พบว่าละครเรื่องกิ้งก่าสะลอง มีเนื้อหาด้านความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3) มากที่สุด มีจำนวนฉากโดย

เฉลี่ย 4.57 /ตอน รองลงมาคือ ละครเรื่องเมียน้อย มีเนื้อหาความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3) มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 4.14 /ตอน

เพศ

หากพิจารณาเนื้อหาเรื่องเพศในภาพรวมพบว่า ละครเรื่องสองนรี มีจำนวนฉากเรื่องเพศมากที่สุด มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 1.86 /ตอน รองลงมาคือ ละครเรื่องเมียน้อย มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 0.71 /ตอน

หากพิจารณารายด้านของเนื้อหาเรื่องเพศพบว่า ละครเรื่องสองนรี มีเนื้อหาเรื่องเพศ ด้านการแสดงออกถึงสัมพันธ์ภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2) มากที่สุด มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 1.43 /ตอน รองลงมาคือ ละครเรื่องเมียน้อย พบเนื้อหาเรื่องเพศ ด้านการแสดงออกถึงสัมพันธ์ภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2) มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 0.57 /ตอน

ภาษา

หากพิจารณาเนื้อหาภาษาในภาพรวมพบว่า ละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว มีจำนวนฉากการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด โดยมีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย/ ตอน รวม 2.57 รองลงมาคือ ละครเรื่องกลิ่นกาสะลอง มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 2.29 /ตอน

หากพิจารณารายด้านของเนื้อหาภาษาพบว่า ละครเรื่องกลิ่นกาสะลอง มีเนื้อหาภาษา ด้านการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ (L1) มากที่สุด มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 2.00 /ตอน รองลงมาคือ ละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว พบเนื้อหาเรื่องการใช้ภาษา ด้านการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ (L1) มีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย 1.43 /ตอน

สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา ในละครหลังข่าวของช่องโทรทัศน์

สำหรับการพิจารณาในภาพรวมของความรุนแรง เพศ และภาษา พบว่า ละครเรื่องกลิ่นกาสะลองของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มีจำนวนฉากของความรุนแรง เพศ และภาษามากที่สุด โดยมีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย/ตอน รวม 9.79 รองลงมาคือละครเรื่องสองนรี ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มีจำนวนฉากของความรุนแรง เพศ และภาษามากที่สุด โดยมีจำนวนฉากโดยเฉลี่ย/ตอน รวม 9.13

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาที่เข้าข่ายเกินระดับที่ระบุ

ตารางที่ 2 สรุปการวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาที่เข้าข่ายเกินระดับที่ระบุ

ละครเรื่อง	ระดับเนื้อหา	ระดับเนื้อหาที่พบ					
		ความรุนแรง		เพศ		ภาษา	
		ไม่เกิน	เกินระดับที่ระบุ	ไม่เกิน	เกินระดับที่ระบุ	ไม่เกิน	เกินระดับที่ระบุ
กลิ่นกาสะลอง	ท		√	√			√
เมียน้อย	ท		√		√	√	
ใบไม้ที่ปลิดปลิว	น13+		√		√		√
สองนรี	น13+		√		√		√

การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท (ระดับ 1)

ความรุนแรง

จากประกาศของ กสทช. เรื่องการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท (ระดับ 1) ด้านพฤติกรรมและความรุนแรง ระบุว่าต้องไม่มี ความรุนแรงในประเด็นที่ 1-4, 6-9 และประเด็นที่ 11 เว้นแต่จะเป็นไปตามบริบท โดยต้องไม่พบบ่อย ไม่นำเสนอในลักษณะชี้หน้า ไม่แสดงขั้นตอน หรือเน้นผลของ การกระทำ ในขณะที่ความรุนแรงในประเด็นที่ 5, 10, และ 12-13 นั้น ตาม ประกาศระบุว่าสามารถมีได้บ้างตามบริบท แต่ต้องไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อย ไม่นำเสนอในลักษณะชี้หน้า หรือต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามประกาศของ กสทช. แล้ว เนื้อหาความรุนแรงที่พบในละครเรื่องกลิ่นกาสะลองและเรื่องเมียน้อยที่ได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ท จึงเข้าข่ายเกินระดับที่ระบุ

เพศ

จากการประกาศของ กสทช. เรื่องการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท (ระดับ 1) ด้านเรื่องเพศ ระบุว่าต้องไม่มีเรื่องเพศในประเด็นที่ 1 และ 3 เว้นแต่จะเป็นไปตามบริบท เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ โดยไม่นำเสนอในลักษณะชี้้นำ ชักจูง ในขณะที่เรื่องเพศในประเด็นที่ 2 นั้น ตามประกาศระบุว่าสามารถมีได้บ้างตามบริบท โดยต้องไม่พบบ่อย ไม่มีลักษณะชี้ชำ ชักจูง หรือไม่แสดงขั้นตอนการกระทำที่ชัดเจน

จากการศึกษาละครเรื่องกลิ่นกาสะลอง พบว่ามีเนื้อหาในประเด็นสัมพันธ์ภาพและกิริยาทางเพศ เพียงเล็กน้อย ดังที่ปรากฏในตอนี่ 9 และ 13 เมื่อพิจารณาตามประกาศของ กสทช. แล้ว เนื้อหาด้านเพศของละครกลิ่นกาสะลองจึงไม่เกินระดับที่ระบุ

ในขณะที่ ละครเรื่องเมียน้อยที่ได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ท มีเรื่องทางเพศในประเด็นที่ 1 จึงเข้าข่ายเกินระดับที่ระบุ

ภาษา

จากการประกาศของ กสทช. เรื่องการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท (ระดับ 1) ด้านภาษาทั้ง 3 ประเด็น ระบุว่าสามารถมีได้บ้างตามบริบท โดยต้องไม่พบบ่อย

จากการศึกษาละครเรื่องกลิ้งกาสะลอง พบว่ามีการใช้ภาษาในลักษณะ ล้อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบมากที่สุดในแต่ละทั้ง 4 เรื่อง เมื่อพิจารณาตามประกาศของ กสทช. ด้านการใช้ภาษาแล้ว ละครเรื่องนี้จึงมี ลักษณะการใช้ภาษาเกินระดับที่ระบุ

ในขณะที่ ละครเรื่องเมียน้อยที่ได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ท มีการใช้ภาษาในประเด็นที่ 1 และ 2 บ้าง จึงไม่เกินระดับที่ระบุ

การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ น 13+ (ระดับ2) ความรุนแรง

จากการประกาศของ กสทช. เรื่องการจัดระดับความเหมาะสมของ รายการโทรทัศน์ในระดับ น 13+ (ระดับ2) ด้านพฤติกรรมและความรุนแรง ในทุก ประเด็นระบุว่าสามารถมีได้ตามบริบทโดยสามารถแสดงถึงกระบวนการ แต่ไม่นำเสนอในลักษณะชี้หน้า หรือชักจูงให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบสามารถแสดง ขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำรวมทั้ง ผลจากการกระทำนั้นสามารถแสดง การตายการบาดเจ็บ บาดแผล เลือดตกยางออก โดยไม่เน้นความทารุณโหดร้าย หรือขาดมนุษยธรรม

จากการศึกษาละครเรื่องไปไม้ที่ปลิดปลิว พบว่าละครเรื่องนี้มีเนื้อหา ความรุนแรงมากในบางตอน โดยเฉพาะในประเด็นความรุนแรงต่อตนเอง จาก การศึกษาพบว่า ในตอนที่ 21 มีการนำเสนอภาพใช้มีดบาดคอตัวเอง แสดงให้เห็นเลือดที่กระเด็น การห้ามเลือดจากบาดแผลที่คอที่ล้นทะลัก สภาพที่ดูน่ากลัว ทำให้ตอนที่ 21 ของละครเรื่องนี้เข้าข่ายมีความรุนแรงเกินระดับที่ระบุไว้ที่เรต N13+

จากการศึกษาละครเรื่องสองนรี พบว่าละครเรื่องนี้มีเนื้อหาความรุนแรงทุกตอน โดยเฉพาะในประเด็นความรุนแรงต่อผู้อื่น จากการศึกษาพบว่าในตอน ที่ 1 และ 2 มีการนำเสนอภาพการรุมข่มขืนผู้หญิงคนเดียวจากกลุ่มผู้ชายจำนวน 4-5 คน ซึ่งอาจชักจูงให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบการกระทำ แสดงให้เห็นถึงความทารุณโหดร้าย และขาดมนุษยธรรม ซึ่งเข้าข่ายมีความรุนแรงเกินระดับที่ระบุไว้ในที่เรต น13+

เพศ

จากการประกาศของ กสทช. เรื่องการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ น 13+ (ระดับ2) ด้านเพศ ระบุว่า มีภาพสรีระและการแต่งกายที่ไม่มิดชิดได้บ้างตามบริบทของเรื่องที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ด้านการแสดงออกถึงสัมพันธ์ภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสมและค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย ระบุว่า มีได้ตามบริบทของเรื่องแต่ต้องไม่แสดงพฤติกรรมที่สื่อไปในทางลามกอนาจาร

จากการศึกษาละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว พบว่ามีเนื้อหาด้านเพศในประเด็นสัมพันธ์ภาพและกิริยาทางเพศ ในตอนที่ 1 ฉากมีเพศสัมพันธ์ของตัวละครโดยนัย คือฉากที่ชมรชัชกำลังมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นในห้องรับแขกที่บ้านของตนเอง โดยมีภรรยาและลูกอยู่ในบ้าน เป็นความประพฤติที่ขัดกับศีลธรรมและวัฒนธรรม เป็นพฤติกรรมที่น่าอับอาย และพฤติกรรมชั่วที่นอกใจภรรยาและกระทำในที่โล่งแจ้ง เป็นพฤติกรรมที่สื่อไปในทางอนาจาร เมื่อพิจารณาตามประกาศของ กสทช. แล้ว เนื้อหาด้านเพศของละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว จึงเข้าข่ายมีเนื้อหาด้านเพศ เกินระดับที่ระบุไว้ในที่เรต น13+

จากการศึกษาละครเรื่องสองนรี พบว่ามีเนื้อหาด้านเพศในประเด็น สัมพันธภาพและกิริยาทางเพศ คือ คำนิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคมและ วัฒนธรรมไทยคือ การมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่ ในตอนที่ 5 จากการมีเพศสัมพันธ์ แบบหมู่ของหนึ่งกับกลุ่มลูกน้องของสามีด้วยความเต็มใจ พบว่าเป็นการกระทำที่ น่ารังเกียจของผู้มีศีลธรรมอันดี และพฤติกรรมชั่วที่นอกใจสามี เป็นพฤติกรรม ที่ส่อไปในทางอนาจาร เมื่อพิจารณาตามประกาศของ กสทช. แล้ว เนื้อหาด้าน เพศของละครเรื่องสองนรีจึงเข้าข่ายมีเนื้อหาด้านเพศ *เกินระดับที่ระบุไว้ที่เรต น 13+*

ภาษา

จากการประกาศของ กสทช. เรื่องการจัดระดับความเหมาะสมของ รายการโทรทัศน์ในระดับ น 13+ (ระดับ 2) ด้านภาษาทั้ง 3 ประเด็น ระบุว่า สามารถมีได้ตามบริบทของเรื่องโดยไม่ทำให้เกิดความเข้าใจทางภาษาผิดพลาด

จากการศึกษาละครเรื่องไปไม้ที่ปลิดปลิว และสองนรี พบว่ามีการใช้ ภาษาในลักษณะหมิ่นเหม่ ล้อแหลม สื่อความหมายในเชิงลบ และภาษาลดทอน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เมื่อพิจารณาตามประกาศของ กสทช. ด้านการใช้ภาษา แล้ว ละครเรื่องนี้จึงมีลักษณะการใช้ภาษา *เกินระดับที่ระบุไว้ที่เรต น13+*

สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษากับระดับ ความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ที่ระบุ

การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท (ระดับ 1)

สำหรับการพิจารณาในภาพรวมของความรุนแรง เพศ และภาษา พบว่าละครเรื่องกัลลิณกาสะลอง และเรื่องเมียน้อยที่จัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท มีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา เกินระดับที่ระบุ

การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ น13+ (ระดับ 2)

ส่วนละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว และเรื่องสองนรี ที่ถูกจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ น13+ มีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ ภาษา เกินระดับที่ระบุ เช่นกัน

ลักษณะเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาที่พบในละครที่ศึกษา

จากการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่าละครแต่ละเรื่องมีการเน้นการนำเสนอ และให้น้ำหนักเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมแตกต่างกันไปตามโครงเรื่อง และบริบทของเรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาที่พบในละครที่ศึกษา

ช่อง / ละคร	ประเภท (Genre)	ลักษณะความรุนแรง เพศ และภาษาที่พบ
ช่อง 3		
กลิ่นกาสะลอง	พีเรียต / ดราม่า	เน้นความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3), การดัดแปลงสิ่งของรอบตัวให้เป็นอาวุธในการทำร้ายผู้อื่น (V7) และ การใช้ภาษาสื่อความหมายในเชิงลบ (คำทอ/เสียดสี) (L1)
ช่อง One 31		
ใบไม้ที่ปลิดปลิว	ดราม่า	เน้นความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3), การใช้ภาษาสื่อความหมายในเชิงลบ (คำทอ/เสียดสี) (L1) และ การใช้ภาษาดูหมิ่น ศักดิ์ศรี (L2) (ประเด็นเรื่องชนชั้น รูปร่าง หน้าตา และเพศ)
ช่อง GMM 25		
เมียน้อย	ดราม่า	เน้นความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3), การใช้อาวุธในการทำร้ายร่างกายผู้อื่น (V6) และ การใช้ภาษาที่ล้อแหลม หมิ่นเหม่ (คำทอ/เสียดสี) (L1)
ช่อง 7		
สองนรี	ดราม่า	เน้นความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3), การแสดงออกถึงสัมพันธ์ภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศ กิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2) และ การใช้ภาษาสื่อความหมายในเชิงลบ (คำทอ/เสียดสี) (L1)

ความรุนแรง

จากการศึกษาพบว่าละครประเภทดราม่ามักมีฉากความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3) ในลักษณะการผลัก จุกกระชาก ตบตี ชกต่อย รุมทำร้าย ทะเลาะวิวาท อันเนื่องมาจากความขัดแย้งของตัวละคร ซึ่งโดยมากพบว่าในฉากเหล่านี้ ตัวละครมักมีการหยิบฉวยวัตถุสิ่งของรอบตัวมาเป็นอาวุธในการทำร้ายร่างกายอีกฝ่าย (V7) และในบางกรณีที่มีความขัดแย้งรุนแรง ตัวละครก็อาจมีการใช้อาวุธมีด หรือปืน (V6) ในการขู่ ยิงหรือยิงต่อสู้ ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าไม่มีการเซ็นเซอร์ภาพการใช้อาวุธ และไม่มีการขึ้นข้อความ หรือคำเตือนกำกับ และลักษณะเด่นที่สำคัญอีกประการของละครแนวดราม่า คือการใช้ความรุนแรงต่อวัตถุสิ่งของ (V4) โดยเฉพาะพฤติกรรมขว้างปาสิ่งของ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แสดงความไม่พึงพอใจและการระบายอารมณ์ของตัวละคร

จากการศึกษาละครทั้ง 4 เรื่อง ได้แก่ละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว สองหนีเมียน้อย และกลิ่นกาสะลอง ซึ่งเป็นละครแนวดราม่าทุกเรื่อง พบว่ามีฉากความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3) ทุกเรื่องและเป็นความรุนแรงที่มากที่สุดของด้านความรุนแรง

นอกจากนี้ ในละครเรื่อง กลิ่นกาสะลอง ตัวละครยังหยิบฉวยวัตถุสิ่งของรอบตัวมาเป็นอาวุธในการทำร้ายร่างกายอีกฝ่าย (V7) เช่น การใช้ก้อนไม้ตี ใช้ผ้ารัดคอ ใช้ไม้ตะพดตี สาดแกงร้อนๆ ใส่ สาดยาจีนใส่ คีบถ่านในเตาไฟมานาบใบหน้าอีกฝ่าย ใช้ขันตี ใช้ถุงผ้าคลุมให้หมดสติ เป็นการใช้อาวุธรอบตัวมาเป็นอาวุธในการต่อสู้ หรือทำร้ายอีกฝ่าย

เช่นเดียวกับละครเรื่อง เมียน้อย ที่ความขัดแย้งรุนแรงทำให้ตัวละครมีการใช้อาวุธปืน (V6) ในการ ยิงหรือยิงต่อสู้

และในละครเรื่อง กลิ่นกาสะลอง เมียน้อย และสองนรี ยังมีฉากที่แสดงให้เห็นความรุนแรงต่อชีวิตหรือวัตถุสิ่งของ (V4) โดยเฉพาะพฤติกรรมขว้างปาสิ่งของ

จากการศึกษาพบฉากการทำร้ายร่างกายตนเอง (V2) หรือฉากฆ่าตัวตายของตัวละครจำนวน 7 ฉาก ในละคร 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่องกลิ่นกาสะลอง จำนวน 2 ฉาก (ฉากที่หมอทรัพย์ต่อยต้นไม้ เพื่อทำร้ายตนเอง และฉากที่ซ้องปีปพยายามฆ่าตัวตายด้วยการแขวนคอตัวเองกับชื้อบ้าน) และใบไม้ที่ปลิดปลิว จำนวน 3 ฉาก (ฉากที่นิราทากาแฟร้อนสาดใส่หน้าตัวเอง, ฉากที่นิราเหยียบเศษแก้ว หลังจากทำแก้วกาแฟตกแตกที่พื้น ฉากที่นิราใช้มีดปาดคอตัวเอง) ซึ่งพบว่ามีกรนำเสนอในลักษณะเน้นให้เห็นภาพขั้นตอนการกระทำที่ชัดเจน เช่น ฉากที่นิราใช้มีดปาดคอตัวเอง เช่นเดียวกับเรื่องสองนรีที่พบฉากฆ่าตัวตายของตัวละคร จำนวน 2 ฉาก (ฉากที่คุณใหญ่กินยาฆ่าตัวตาย และฉากที่ปริยาภินยาฆ่าตัวตาย) โดยพบว่าเรื่องกลิ่นกาสะลองและสองนรี มีการนำเสนอในลักษณะสั้น กระชับ ใช้มุมกล้องหลบเลี่ยง และไม่ได้เน้นเห็นภาพขั้นตอนการกระทำที่ชัดเจน ในขณะที่เรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว กลับนำเสนอในลักษณะภาพขั้นตอนการกระทำที่ชัดเจน

นอกจากนี้ ละครเรื่องสองนรียังมีฉากสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชน (V10) เช่น ผับ บาร์ แต่โดยรวมแล้วมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย

นอกจากความรุนแรงในลักษณะต่างๆ แล้ว จากการศึกษายังพบฉากความรุนแรงต่อผู้อื่นด้านทางเพศ (V3) ในละครเรื่องเมียน้อย ซึ่งหมายถึงการที่ตัวละครชายพยายามใช้กำลังเพื่อปลุกปล้ำ คู่ความทางเพศตัวละครหญิง

เพศ

จากการศึกษาละครทั้ง 4 เรื่อง ได้แก่ละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว สองนรี เมียน้อย และกลืนกาสะลอง พบว่ามีฉากที่มีการแสดงออกถึงสัมพันธภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2) ทั้งการเล้าโลมสัมผัสร่างกาย การจูบ และการมีเพศสัมพันธ์ทุกเรื่อง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในละครเรื่องสองนรี ที่ตัวละครแสดงถึงสัมพันธภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2) ในลักษณะส่งสายตายั่ววน การจูบ กอด หอมเล้าโลม ลูบไล้เรื้อนร่าง และการมีเพศสัมพันธ์โดยนัย

นอกจากนี้ ละครในเรื่อง สองนรี ยังปรากฏฉากในลักษณะการเน้นสร้อยระย้าส่วนของตัวละคร ผ่านการแต่งกายและมุกกลิ้ง (S1) ในลักษณะถอดเสื้อผ้า และนุ่งผ้าเช็ดตัว

ในขณะที่ละครเรื่องเมียน้อยซึ่งได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ๓ ปรากฏฉากที่มีเนื้อหาด้านสัมพันธภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2) มากกว่าละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิวซึ่งได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ น13+ ในลักษณะการใช้สายตาคูกคามทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์โดยนัย

จากการศึกษาพบว่าละครเรื่องกลืนกาสะลอง และใบไม้ที่ปลิดปลิว ไม่ปรากฏฉากในลักษณะการเน้นสร้อยระย้าส่วนของตัวละคร ผ่านการแต่งกายและมุกกลิ้ง (S1) เลย

ภาษา

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมละครทุกเรื่องมีฉากที่มีเนื้อด้านการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมล่อแหลมหมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ (L1) ในลักษณะการใช้คำ/ข้อความต่ำทอ เสียตสีกันของตัวละครตัวอย่างเช่น การต่ำทอลักษณะนิสัย เชิงดูถูกสติปัญญา การดูถูกเรื่องชาติกำเนิด และการเปรียบเทียบเป็นสัตว์ ได้แก่ แรด หน้าด้าน ตอแหล กระตะ โง่ สารเลว ผู้หญิงชั้นต่ำ ไอ้हांผี ไอ้हांรอก ไอ้คนฉิบหาย ไอ้คนใจร้ายใจดำ อีลูกไม่มีพ่อไม่มีแม่ สันดานเหมือนสัตว์ ใจหมา ชาติหมา อีหมา ปากหมา เป็นต้น โดยเฉพาะเรื่องกลิ่นกาสะลอง ที่พบฉากปะทะคารมของตัวละครมากกว่าทุกเรื่อง que ศึกษา

สำหรับการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพก้าวร้าวรุนแรงดูหมิ่นนามาซึ่งการลดทอนศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (L2) ส่วนใหญ่ปรากฏชัดเจนในละครเรื่องไปไม่ที่ปลิดปลิว ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับการไม่ยอมรับเพศทางเลือกจึงมักมีการพูดจาดูหมิ่น เสียตสีกันของตัวละครในประเด็นดังกล่าวค่อนข้างมาก เช่น อะไรก็ได้ณะคะ แค่อ่าเป็นกะเทยก็พอ ไม่ไหวคะ ขนลุก, อีตัวประหลาด, อีพวกวิปริต, อีกะเทย, กะเทย และ อีตุ๊ด

แม้ละครจะมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความบันเทิง เฟลิดเฟลิน และผ่อนคลายให้กับผู้ชมเป็นหลัก แต่หากพิจารณาผลการศึกษาในครั้งนี้ตามกรอบแนวคิดเรื่องอิทธิพลของสื่อแล้ว จึงย่อมมีความเป็นไปได้ที่ผู้รับสาร หรือกลุ่มผู้ชมละครเหล่านี้ ย่อมจะได้รับผลกระทบจากเนื้อหาความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมทั้งในเชิงพฤติกรรม กระบวนการคิด และอารมณ์ ไม่มากนัก ทั้งนี้ การรับสารโดยขาดการกลั่นกรองและความรู้เท่าทันอาจปมเพาะและส่งผลให้ผู้รับชมเกิดความก้าวร้าวตามแบบตัวละคร เกิดความชินชา หรือรู้สึกว่าการความรุนแรง เพศ และภาษาที่ถูกลงเสนอในละครต่างๆ นั้น เป็นเรื่องปกติ

(Desensitization) หรือทำให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัว สร้างผลกระทบต่อสภาวะอารมณ์และจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มผู้รับชมที่เป็นเด็กและเยาวชน ซึ่งยังมีวุฒิภาวะจำกัด และอาจยังไม่มีความสามารถมากพอในการแยกแยะว่าพฤติกรรมแบบใดเป็นเรื่องการแสดง ไม่ควรเลียนแบบ หรือไม่ควรปฏิบัติตาม เป็นต้น

อภิปรายผลการศึกษาคำรุนแรง เพศ และภาษาในละครหลังข่าวของช่องโทรทัศน์

ความรุนแรง

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านความรุนแรงในภาพรวมชี้ให้เห็นว่า ละครเรื่องกลืนกาสะลอง และเรื่องเมียน้อย ได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับท หรือกลุ่มทั่วไป แต่ยังมีเนื้อหาด้านความรุนแรงมากกว่าละครกลุ่ม น13+ อย่างละครเรื่อง ไบไม้ที่ปลิดปลิว และเรื่องสองนรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อารดา ครุจิต (2553) ที่พบว่ารายการโทรทัศน์ประเภท ท ซึ่งเป็นที่รับรู้ของผู้ชมว่าสามารถรับชมได้ทุกวัยยังปรากฏมีเนื้อหาด้านความรุนแรง โดยเฉพาะในกลุ่มรายการประเภทละครและภาพยนตร์ และงานวิจัยของลักษมี คงลาภ และคณะ (2552) ที่ผลการสนทนากลุ่ม พบว่าละครหลังข่าวมีความรุนแรงมากที่สุด

จากการศึกษาละครทั้ง 4 เรื่อง ได้แก่ ละครเรื่องไบไม้ที่ปลิดปลิว สองนรี เมียน้อย และกลืนกาสะลอง พบว่ามีฉากความรุนแรงต่อผู้อื่น (V3) ทุกเรื่อง และเป็นความรุนแรงที่มากที่สุดของความรุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารดา ครุจิต (2554) ที่พบว่ารายการโทรทัศน์กลุ่ม ท ประเภทละครและภาพยนตร์มีเนื้อหาที่แสดงออกถึงความรุนแรงกับผู้อื่นมากที่สุด

เพศ

ผลการศึกษาในเนื้อหาด้านเพศที่ไม่เหมาะสมในภาพรวมพบว่า ละครเรื่องเมียน้อยที่ได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ท หรือกลุ่มทั่วไป แต่ยังมีเนื้อหาด้านเพศที่ไม่เหมาะสมมากกว่าละครกลุ่ม น13+ อย่างละครเรื่อง ไบไม้ที่ปลิดปลิว นอกจากนี้ ละครเรื่องกลืนกาสะลองที่ได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ท หรือกลุ่มทั่วไป ยังมีเนื้อหาด้านเพศที่ไม่เหมาะสมเท่ากับละครกลุ่ม น13+ อย่างละครเรื่องสองนรี

จากการศึกษาละครทั้ง 4 เรื่อง ได้แก่ ละครเรื่องไบไม้ที่ปลิดปลิว สองนรี เมียน้อย และกลืนกาสะลอง พบว่ามีฉากที่มีการแสดงออกถึงสัมพันธ์ภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม (S2) ทั้งการเล่าโลมสัมพันธ์ร่างกาย การจูบ และการมีเพศสัมพันธ์ ทุกเรื่อง และยังพบว่าละครเรื่องกลืนกาสะลอง และไบไม้ที่ปลิดปลิว ไม่ปรากฏฉากในลักษณะการเน้นสร้ระสัดส่วนของตัวละคร ผ่านการแต่งกายและมุกกล้อ (S1) แต่พบฉากในลักษณะการเน้นสร้ระสัดส่วนของตัวละคร ผ่านการแต่งกายและมุกกล้อ (S1) เพียงในละครเรื่อง สองนรี และเมียน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโครงการการเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (2548) ที่พบว่าละครนำเสนอเนื้อหาความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมทางเพศมากกว่าการใช้มุกกล้อที่สื่อไปในทางเพศ

ภาษา

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านภาษาที่ไม่เหมาะสมในภาพรวมพบว่า ละครเรื่องกลืนกาสะลอง ที่ได้รับการจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ท หรือกลุ่ม

ทั่วไป แต่ยังมีเนื้อหาด้านภาษาที่ไม่เหมาะสมมากกว่าละครกลุ่ม น13+ อย่างละครเรื่องสองนรี

ผลการศึกษาในภาพรวมของความรุนแรง เพศ และภาษา พบว่าละครเรื่องกลิ้งกาสะลองของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มีจำนวนฉากของความรุนแรง เพศ และภาษามากที่สุด รองลงมาคือละครเรื่องสองนรี ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารดา ครุจิต (2554) ที่ศึกษารายการโทรทัศน์กลุ่ม ท พบว่าสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เป็นสถานีที่มีจำนวนครั้งของการแสดงออกเนื้อหาทางเพศ ความรุนแรง และการใช้ภาษาที่เหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เป็นสถานีที่มีการแข่งขันสูงทำให้ผู้ประกอบการผลิตละครโทรทัศน์ที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมด้วยการเสนอฉากความรุนแรง เพศ และภาษามากกว่าปกติ

ผลการศึกษาเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา ในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าละครที่ถูกจัดระดับความเหมาะสมในระดับ ท หรือกลุ่มทั่วไปนั้น มีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาที่ไม่เหมาะสมมากกว่าละครกลุ่ม น13+ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารดา ครุจิต (2554) ที่ศึกษารายการโทรทัศน์กลุ่ม ท พบว่ารายการโทรทัศน์ประเภทละครและภาพยนตร์กลุ่ม ท เป็นรายการที่มีการแสดงออกถึงความรุนแรงมากที่สุด

สำหรับภาพรวมของความรุนแรง เพศ และภาษา พบว่าละครเรื่องกลิ้งกาสะลอง และเรื่องเมียน้อยที่จัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ ท มีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา เกินระดับที่ระบุ ส่วนละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว และเรื่องสองนรี ที่จัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับ น13+ มีเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา เกินระดับที่ระบุ เช่นกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหาทั้งในส่วนหลักเกณฑ์

และแนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์โดยหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งจากผลการศึกษาของ วิชิตโชค อินทร์เอียด (2560) ที่ได้ศึกษาแนวทางการกำกับการนำเสนอเนื้อหาละครโทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของเนื้อหาละครโทรทัศน์ซึ่งต้องห้ามออกอากาศ ด้วยการเห็นควรให้แก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 37 เกี่ยวกับเนื้อหาไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชนต้องห้ามการออกอากาศ ให้มีขอบเขตคำนิยามที่มีความชัดเจน

ผู้วิจัยพบว่าขอบเขตคำนิยามของเกณฑ์จากประกาศ กสทช. เรื่องแนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ มีขอบเขตการนิยามที่ไม่ค่อยชัดเจน เช่น จากการศึกษาพบว่าการแบ่งระดับเนื้อหาระหว่าง ท กับ น 13+โดยใช้คำอธิบายว่า “ไม่มี..เว้นแต่ข้อยกเว้น” และ “มีได้บ้างตามบริบท”ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกันมาก นอกจากนี้ ยังพบว่าตัวหลักเกณฑ์มีการกำหนดเรื่องความถี่โดยใช้คำว่า “มีได้บ้าง”หรือ “ต้องไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อย” เป็นตัววัดความต่างของระดับเนื้อหา แต่ไม่พบว่ามีคำอธิบายหลักกำหนดความต่างของระดับเนื้อหาโดยใช้ความถี่ดังกล่าว อีกทั้งยังไม่พบมีคู่มือในการช่วยพิจารณา

จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้ประกอบการสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาจากความรุนแรง เพศ และภาษา ให้เป็นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ จรรโลงสังคม เพื่อให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงสาระ ความรู้ที่ผู้ชมทุกเพศ ทุกวัยสามารถเข้าถึงได้ ตลอดจนความร่วมมือจากภาคประชาชน และความเข้าใจของผู้รับชมเกี่ยวกับความรุนแรง เพศ และภาษาที่ไม่เหมาะสม

นอกจากนี้ ผลการศึกษาเนื้อหาด้านความรุนแรง เพศ และภาษาในละครโทรทัศน์ยังเป็นส่วนสำคัญในการอบรมบ่มเพาะทางวัฒนธรรม ได้แก่ บทบาททางเพศ, อายุ, ชนชั้น, อาชีพ, ค่านิยม สิ่งไหนที่ควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ รวมถึงตัวแบบในการยอมรับทางสังคม เนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่ผู้ชมสามารถเข้าถึงได้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ละครสื่อโทรทัศน์จึงมีศักยภาพในการอบรมบ่มนิสัยทางวัฒนธรรม ในการที่จะสร้างความเป็นจริงผ่านไปสู่ชนชั้นทางสังคม ทุกกลุ่มทุกวัย ด้วยมุมมองเดียวในเวลาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศาสตราจารย์ George Gerbner ผู้ริเริ่มแนวความคิดการอบรมบ่มเพาะนิสัยทางวัฒนธรรม (Cultivation Theory) ที่เห็นว่าโทรทัศน์ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมบ่มเพาะทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้ การอบรมบ่มเพาะนิสัยทางวัฒนธรรมด้านความรุนแรง เพศ และภาษาในละครโทรทัศน์ ไม่ได้มุ่งไปที่ผลกระทบจากเนื้อหาสู่ผู้ชมอย่างทันทีทันใด แต่มุ่งเน้นที่ผลกระทบสะสมในระยะยาวของการส่งสารแบบซ้ำๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็นการซึมซับสารที่รับมาจากสื่อโทรทัศน์อย่างไม่รู้ตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสารนั้นเป็นการรับเนื้อหาที่เกี่ยวกับความบันเทิงที่ไม่ได้บังคับ อย่างการชมละครโทรทัศน์ที่เป็นไปเพื่อความบันเทิง ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจจะไม่เด่นชัดในพฤติกรรมหรือลักษณะภายนอกของบุคคล แต่การอบรมบ่มเพาะจะค่อยๆ เปลี่ยนความหมายของมุมมองและการกระทำได้อย่างลึกซึ้งภายใต้ฐานความเชื่อจากแนวคิดการอบรมบ่มเพาะนิสัยทางวัฒนธรรมนี้ ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้ได้แสดงให้เห็นว่า การค้นคว้าวิจัยเนื้อหาของโทรทัศน์จึงมีความจำเป็น นั่นคือประเด็นเรื่องความรุนแรง เพศ และภาษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชนซึ่งมีความเสี่ยงต่อการใช้วิจารณญาณแยกแยะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิริยาพร กมลธรรม (2561) ที่พบว่า หลังจากที่ผู้ชม

ได้รับชมจากความรุนแรงซ้ำๆ จากละครเรื่องล่า 2017 ทำให้ผู้ชมเกิดเป็นความจดจำ และทำให้ผู้ชมได้เรียนรู้ทางสังคมผ่านละครเรื่องล่า 2017 และอาจแสดงพฤติกรรมด้วยการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

จะเห็นได้ว่า การรับชมจากความรุนแรงซ้ำๆ จากสื่อละครโทรทัศน์ ทำให้ผู้ชมซึมซับพฤติกรรมด้านความรุนแรง เพศและการใช้ภาษามาอย่างไม่รู้ตัว จนอาจจะนำไปสู่การบ่มเพาะความรุนแรงโดยไม่รู้ตัว

ข้อเสนอแนะ

1) กสทช. และกระทรวงวัฒนธรรม ควรร่วมกันเพื่อตรวจสอบระดับเนื้อหาของความรุนแรง เพศ และภาษาในละครโทรทัศน์ให้รัดกุม สอดคล้องตามระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในแต่ละระดับ

2) กสทช. ควรเข้ามาควบคุมเนื้อหาในละครโทรทัศน์ให้เหมาะสม ด้วยการหารือกับผู้ประกอบการ เพื่อตัดฉากความรุนแรง เพศ และภาษา เช่น ฉากการทำร้ายร่างกาย ฉากการตบตี ฉากการข่มขืน ฉากการด่าทอ ให้เป็นภาพจบของการกระทำต่างๆ โดยกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนกับผู้ประกอบการที่นำเสนอละครโทรทัศน์ที่มีฉากความรุนแรง เพศ และภาษา เกินเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ควรมีงานวิจัยที่ศึกษาด้านความรุนแรง เพศ และภาษา ในละครซีทคอม เนื่องจากนักแสดงในซีทคอมปรากฏตัวในละครเป็นระยะเวลาอันยาวนานและต่อเนื่อง ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงตัวละครในซีทคอมได้มาก และมุขตลกที่ใช้ในละครซีทคอมนั้นแฝงความรุนแรงและภาษา เพื่อสร้างเสียงหัวเราะ มุขตลกที่แฝงความรุนแรงและภาษา จึงเป็นการปลุกฝังค่านิยมทางสังคมให้เกิดความเคยชิน

เอกสารอ้างอิง

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (Media Monitor). (2548).

รายงานผลการศึกษารอบที่ 1: รายการละครในช่วงเวลาเด็กเยาวชน และครอบครัวทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวี. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา.

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (Media Monitor). (2558).

รายงานผลการศึกษารอบที่ 87 จริยธรรมสื่อโทรทัศน์กับผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก: ศึกษาเปรียบเทียบโทรทัศน์ดิจิทัลช่องที่ได้รับความนิยมช่วงตุลาคม 2557 และมกราคม 2558. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา.

มติชนออนไลน์. (2560). กสทช.สั่งปรับช่อง 3 เอชดี 5 หมื่นเหตุละครเพลิงบุญ จำกัดเรตติ้งไม่ตรง-พร้อมไฟเขียวลดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทีวีดิจิทัล. สืบค้นจาก

https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_699959

ลักษมี คงลามและคณะ. (2552). (เมื่อ 4 มกราคม 2564). การวิเคราะห์เนื้อหา รายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ครั้งที่ 1. สืบค้นจาก

file:///C:/Users/user/Downloads/11.pdf

วิจิตโชค อินทร์เอียด. (2560). แนวทางการกำกับการนำเสนอเนื้อหาละครโทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน. วารสารวิชาการ กสทช. ประจำปี 2560. 290-315.

- วิริยาพร กมลธรรม. (2561). ความรุนแรงที่ปรากฏในสื่อ กรณีศึกษา ละครโทรทัศน์เรื่อง ล่า 2017. การค้นคว้าอิสระนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สัณฐิตา นุชพิทักษ์. (2552). ความร้ายกาจของตัวละครในละครโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงาน กสทช. สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์. (2556). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรื่องแนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ.2556. สืบค้นจาก <https://broadcast.nbtc.go.th/data/academic/file/570500000001.pdf>
- สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2552). วัยรุ่นไทยกับการใช้ความรุนแรง. สืบค้นจาก http://www.clinicdek.com/index.php?option=com_content&task=view&id=632
- อารดา ครุจิต. (2554). การวิเคราะห์เนื้อหาทางเพศ และความรุนแรง และการใช้ภาษาในรายการโทรทัศน์ระดับเรตติ้งประเภท “ท” ทุกวัย: รายการทั่วไปเหมาะสำหรับผู้ชมทุกวัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.